

Sygn. akt IV KK 415/16

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cezar

w sprawie **R.M.**

skazanego z art. 189 § 1 k.k. i z art. 191 § 1 k.k. i art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 grudnia 2016 r.,  
kwestii dopuszczalności kasacji obrońcy skazanego,  
od wyroku Sądu Okręgowego w G.,

z dnia 23 czerwca 2016 r., sygn. akt V.2 Ka ..../16,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ż.,

z dnia 22 grudnia 2015 r., sygn. akt II K .../13,

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 523 § 2  
*a contrariok.p.k.*

### **p o s t a n o w i ł:**

- 1) pozostawić kasację bez rozpoznania;**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ż. wyrokiem z dnia 22 grudnia 2015 r., sygn. akt II K .../13 uznał R.M. za winnego tego, że: 1) w dniu 3 sierpnia 2013 r. w Ż. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami pozbawił wolności A. P. w ten sposób, że po uprzednim użyciu wobec niego przemocy polegającej na złapaniu go za ramiona i nogi zmusił go do wejścia do samochodu osobowego uniemożliwiając pokrzywdzonemu ucieczkę oraz zaczął z nim jeździć po okolicznych ulicach, a następnie groził mu pobiciem w celu wymuszenia od pokrzywdzonego zwrotu

wierzytelności w kwocie 10000 zł, tj. czynu z art. 189 § 1 k.k. i art. 191 § 1 k.k. i art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, oraz 2) w dniu 3 sierpnia 2013 r. w Ż. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, poprzez uderzenia pięściami po głowie, dokonał pobicia A. P., przyczyniając się tym samym do obrażeń ciała odniesionych przez pokrzywdzonego i narażając go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k., tj. czynu z art. 158 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 158 § 1 k.k. skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, po czym w pkt. 3 orzekł karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Następnie, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. i art. 73 § 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 4 lata, oddając go w tym czasie pod dozór kuratora, zaś na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych.

Na skutek apelacji obrońcy, Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 23 czerwca 2016 r., sygn. akt V.2 Ka .../16, zmienił zaskarżony wyrok przyjmując, że zachowania przypisane oskarżonemu R. M. w punktach 1 i 2 wyroku Sądu *meriti* stanowią jeden czyn, wyczerpujący znamiona z art. 189 § 1 k.k. i art. 191 § 1 k.k. i art. 191 § 2 k.k. i art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który, „na mocy art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., przy zast. art. 4 § 1 k.k.”, wymierzył mu karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto, uchylił rozstrzygnięcie o karze łącznej zawarte w punkcie 3 wyroku, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

W kasacji obrońca zarzucił:

1. rażące naruszenie przepisu postępowania, mające istotny wpływ na jego treść, a to art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nierozważeniu wszystkich zarzutów sformułowanych przez obrońcę oskarżonego w stosunku do zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji, a to zarzutu odnoszącego się do odmowy przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego;

2. rażące naruszenie przepisu postępowania, mające istotny wpływ na jego treść, a to art. 434 § 1 k.p.k. polegające na przekroczeniu granic zakazu *reformationis in peius* poprzez wymierzenie oskarżonemu bezwzględnej kary pozbawienia wolności, podczas gdy wyrokiem Sądu pierwszej instancji została orzeczona wobec niego kara łączna pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem, a przedmiotowy wyrok zaskarżono wyłącznie na korzyść oskarżonego.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie przedmiotowego wyroku „w całości” i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja okazała się niedopuszczalna.

Zgodnie z art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść oskarżonego można wnieść jedynie w razie skazania go za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie dotyczy tylko kasacji wywiedzionej z powodu bezwzględnych przyczyn odwoławczych (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.).

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy skazał oskarżonego za dwa czyny, pozostające w zbiegu realnym, za które orzekł kary jednostkowe, a następnie wymierzył mu karę łączną pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres 4 lat. Sąd Okręgowy uznał natomiast, że zachowania przypisane oskarżonemu stanowią **jeden czyn**, za który wymierzył mu jedną karę pozbawienia wolności. Skutkiem uznania jedności czynu, dezaktualizującej realny zbieg przestępstw, konieczne było uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności, to jest punktu 3 wyroku Sądu Rejonowego. Sąd odwoławczy utrzymał natomiast w mocy wszystkie pozostałe rozstrzygnięcia, w tym – o warunkowym zawieszeniu wykonania kary (pkt. 4 wyroku Sądu *meriti*). Oznacza to, że **orzeczona przez Sąd Okręgowy kara roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, która zastąpiła karę łączną, nadal podlega warunkowemu zawieszeniu jej wykonania**. Tym samym nie miało miejsca naruszenie, wynikające z art. 434 § 1 k.p.k., zasady *reformationis in peius* (zarzut z pkt. 2

kasacji). Sąd Okręgowy pośrednio wyjaśnił to omawiając kwestię powołania się w wyroku na regułę art. 4 § 1 k.k. (na s. 5 pisemnych motywów). Wskazał tam, że: „Potrzeba przywołania w wyroku reguły intertemporalnej z art. 4 § 1 k.k. wynikała z faktu, że (...) aktualne brzmienie art. 69 § 1 k.k. **uniemożliwiałoby oskarżonemu skorzystanie z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary**, zarówno z uwagi na jej wymiar, jak i fakt, że w dacie popełnienia przestępstwa był on już skazany w innej sprawie na karę pozbawienia wolności”. Błędnie natomiast Sąd podał, że to kwalifikacja czynu przypisanego sprawcy wymagała powołania się na regułę intertemporalną z art. 4 § 1 k.k. Skoro Sąd uznał, że aktualne brzmienie art. 69 § 1 k.k., dopuszczające warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności jedynie do roku, wobec osoby nieskazanej na taką karę, uniemożliwiałoby oskarżonemu skorzystanie z warunkowego zawieszenia wykonania kary, to reguła z art. 4 § 1 k.k. musiała znaleźć zastosowanie wyłącznie do rozstrzygnięcia o utrzymaniu w mocy warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności (a więc przepis art. 4 § 1 k.k. powinien zostać powołany za podstawę utrzymania w mocy orzeczenia w tym zakresie).

O utrzymaniu w mocy rozstrzygnięcia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności świadczy również pozostawienie w mocy orzeczenia o karze grzywny, która na podstawie art. 71 § 1 k.k. może być wymierzona tylko w wypadku warunkowego zawieszenia wykonania kary.

Wobec tego, kasacja, jako wniesiona od prawomocnego wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, nie powinna zostać przyjęta do rozpoznania, a wobec niezasadnego przyjęcia – nie podlegała rozpoznaniu.

Dlatego Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.